

NOVÁ VAKCÍNA. Na jihu Moravy má být už dnes k dostání nová očkovací látka proti velmi vážné nemoci: rakovině děložního čípku.

Trojí očkování u gynekologa nebo u dětského lékaře přijde asi na deset tisíc korun. Odborníci radí, že taková investice se rozhodně vyplatí.

Dáme dívce injekci a připojíme rady

Brno - Nová vakcína, která účinkuje proti nebezpečným virům způsobujícím rakovinu děložního čípku, má už dnes být k mání i na jižní Moravě. I když očkování nabízejí i dětské lékaři, gynekologové lákají mladé dívky do svých ordinací, protože si slibují od vakcíny kromě prevence i další efekt. „Děvčata před námi ztratí ostych a my jim na prahu jejich sexuálního života budeme moci sdělit spoustu užitečných informací,“ míní jihomoravský konzultant pro gynekologii a porodnictví Vít Unzeitig.

Proč doporučujete očkování právě dívkám kolem patnácti let?

Průzkum, který jsme udělali u více než tisícovky českých dívek, ukázal, že sotva jedno procento z nich mělo první pohlavní styk před patnáctým rokem. Rakovina děložního čípku se v naprosté většině případů přenáší sexuálním stykem. Pro dívky, které ještě nebyly vystaveny těmto virům a u nichž se nezačaly tvořit protilátky, znamená očkování skoro stoprocentní ochranu.

A přitom je stihnete poučit o tom, jak mají pečovat o zdraví...

To je právě ono druhé plus. Vakcína se aplikuje třikrát a my v tom vidíme skvělou příležitost spojit očkování i s osvětou.

Vám se zdá, že jsou mladé dívky málo informované?

To byste se divila, jak málo, alespoň v některých oblastech. České dívky nemají valné povědomí o tom, jak pečovat o svoje pohlavní orgány, a nebojím se říct, že tím až

„České dívky mají špatné hygienické návyky.“

Porodník Vít Unzeitig

ohrožují svou plodnost. Třeba kvůli špatným hygienickým návykům.

Vraťme se ale k vakcíně. Chcete říct, že očkování není pro dospělé ženy?

Je pro kteroukoliv ženu. Rakovinu děložního hrdla (čípku) nejčastěji zaznamenáváme u žen mezi 35 až 55 lety, ale musíme si uvědomit, že nevzniká ze dne na den. Děje se tak postupně a takzvané přednádorové

stavy se mohou změnit v nádorové bujení.

Na co všechno vakcína působí?

Schválená čtyřvakcína obsahuje protilátky proti čtyřem druhům virů. Působí proti dvěma velmi nebezpečným virům způsobujícím přímo rakovinu děložního hrdla. A dvěma dalším, které mají na svědomí takzvané přednádorové stavy čili způsobují vznik takzvaných bradavic. Tento virus se sice většinou sám ztratí, ale může se změnit i v nádorové bujení. Ženy proto musí být opakovaně sledovány.

Ženy se o vakcínu mají hlásit u svého gynekologa?

Dívky v pubertě mohou navštívit i dětského lékaře. Tři dávky se aplikují v injekcích postupně, druhá po dvou měsících a třetí po půl roce. Jedna injekce přijde maximálně na 3500 korun.

Proč vakcínu nehradí pojišťovna?

Naše odborná společnost to ani nedoporučila, příliš by to zatížilo rozpočet. Ještě důležitější a přitom levnější je dostat ženy ke gynekologovi na pravidelné prohlídky.

IVANA KARÁSKOVÁ

Očkovat mohou i dětské lékaři. Zájem o vakcínu je těší

Brno (kar, krch) - Očkovací látka Silgard, která je v Evropské unii první a zatím jedinou vakcínou schválenou k prevenci rakoviny děložního hrdla, začal výrobce navážet na jih Moravy už na sklonku minulého týdne. Dostaly ji všechny velké brněnské lékárny včetně těch nemocničních.

„V navázení pokračujeme a vakcína už by měla být dostupná. Lze ji získat v lékárnách na recept anebo přímo v ordinaci lékaře,“ uvedla zástupkyně firmy pro jižní Moravu.

Představitelé gynekologicko-porodnické společnosti nechali natisknout informační letáky, které se mají objevit i v ordinacích dětských lékařů. Ti už ale vesměs rodiče svých pacientů informovali.

„V naší lékárně máme vakcínu

už od pátku, jedna dávka stojí 2800 korun. Pokládám za důležité očkovat dívky mezi 12 až 15 roky,“ uvedla ředitelka dětské polikliniky Bílý dům Rut Svobodová.

Podle Jany Zahrádkové, dětské gynekoložky, která v Bílém domě pracuje, je o vakcínu mezi lidmi velký zájem. „Takový jsme ani nečekali. Obrací se na nás matky, které očkování chtějí pro své dcery. Není to sice zrovna laciné, ale vzhledem k závažnosti onemocnění se očkování vyplatí. My ho u nás rozhodně doporučujeme,“ uvedla Jana Zahrádková.

Také dětská lékařka z polikliniky v Brně-Židenicích Hana Konečná pokládá vakcínu za vynikající novou možnost k prevenci rakoviny a svým pacientům ji jen schvaluje.

Někteří lékaři se ale obávají, že řadu zájemců odradí cena. „Už se mě na očkování pár rodičů dětí zeptalo, ale když jsem jim řekla, kolik to stojí, ztratili zájem. Objevení vakcíny je sice skvělé, ale kvůli těm penězům si ji ani moc netroufám doporučit,“ uvedla například dětská lékařka z Brna-Kohoutovic Daniela Churá.

V Centru ambulantní gynekologie a porodnictví v centru Brna na Orlí se podle lékařů zajímaly o očkování už stovky pacientek.

„Je nás tu sedm lékařů a máme registrovaných přes sedmáct tisíc žen. K očkování proti rakovině děložního čípku je už na úterý pozváno prvních pět zájemkyň. A hlásí se nám pořád další,“ popsal gynekolog centra Jiří Janča.

■ Nebezpečná ženám (rakovina děložního čípku)

Druhá nejčastější příčina úmrtí na následky rakoviny (po zhoubných nádorech prsu) u mladých žen ve věku od 15 do 44 let. V Evropě na tuto diagnózu umírá 40 žen denně. V Česku se objeví ročně přibližně u tisícovky žen, z nichž asi čtyři stovky nemoci podlehnou.

Česky trpí gynekologickými nádory dvakrát častěji, než je průměr v EU. Některým z gynekologických nádorů trpí 21 Češek ze 100 tisíc, průměr v EU je kolem 9 pacientek. Podle lékařů z brněnského Masarykova onkologického ústavu je číslo alarmující tím spíše, že tyto nádory patří k nejsnáze odhalitelným druhům rakoviny. Ženy ale zanedbávají prevenci.

Výtky se méně týkají žen z jižní Moravy, i když na lepší zdejší bilanci má vliv i životní prostředí. Jihomoravanky trpí zhoubnými nádory v gynekologické oblasti méně často než třeba Pražanky nebo pacienty z Karlovarského kraje. Na jižní Moravě onemocní rakovinou děložního čípku ročně 15 ze 100 000 žen.

Ačkoli preventivní opatření jsou v případě nádorového onemocnění děložního čípku poměrně jednoduchá, přicházejí na gynekologické oddělení Masarykova onkologického ústavu v Brně dvě třetiny pacientek s onemocněním v pokročilém stadiu, kdy je již operační léčba nemožná a ženy se musí podrobit dlouhodobému ozařování a chemoterapii.

Nejčastější ženskou rakovinou je onkologické onemocnění prsu. Podle statistik takto onemocní každá sedmá žena. V Česku lékaři odhalí tento zhoubný nádor denně u třinácti pacientek. Každých pět hodin v Česku jedna žena na tuto nemoc zemře. Brzké odhalení nádoru přitom úmrtnost sníží o třicet procent. Mamografický screening umožňuje včasný záchyt nádorů preventivním vyšetřením mléčné žlázy. Na jižní Moravě se preventivní vyšetření provádí v sedmi mamografických centrech. Ženám ve věku od 45 do 69 let je vyšetření hrazeno ze zdravotního pojištění, a to ve dvouletých intervalech.

Podle „mapy“ výskytu nejčastějších typů rakoviny mají v zemi smutný primát Karlovarsko, Ústecko, Olomoucko a Praha. Mezi nejzdravější oblasti patří Vysočina a jižní Morava. (kar)